

**Зловживання службовими
особами суб'єктів
підприємницької діяльності
(експерт Бугрова Н.К.)
(Хмельницька область)**

ВІДОМОСТІ ПРО ВИЯВЛЕННЯ ЗЛОЧИНУ:

22.06.2018 до чергової частини ГУНП в Хмельницькій області надійшов рапорт старшого слідчого в ОВС СУ ГУНП в Хмельницькій області, про те, що методом особистого пошуку, здобуто інформацію про те, що службові особи суб'єктів підприємницької діяльності, зокрема державних підприємств Міністерства оборони України, використовуючи своє службове становище всупереч інтересам підприємства, з корисливих мотивів та в інтересах третьої особи з метою отримання висновків із заниженою експертною вартістю майна, при цьому достовірно знаючи про відсутність відповідного дозволу на проведення таких експертиз, та в подальшому отримували висновки експертиз із заниженою вартістю та здійснювали їх оплату, внаслідок чого заподіяні тяжкі наслідки державним інтересам та інтересам окремих підприємств.

Вказане повідомлення зареєстровано в ЖЄО заяв і повідомлень про вчинені правопорушення та інші події ГУНП за № 786 від 22.06.2018.

ФАБУЛА ЗЛОЧИНУ:

в період з 10.12.2004 по 01.10.2014 **Бугрова Надія Костянтинівна** працювала у ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист» (далі Товариство) на посаді експерта – оцінювача та здійснювала професійну діяльність, пов'язану з оцінкою майна, а також, з проведенням та наданням висновків товарознавчих судових експертиз.

Бугрова Н.К. будучи експертом та діючи відповідно до умов трудової угоди, укладеною між нею та Товариством, повинна здійснювати свою роботу згідно до вимог діючого законодавства України та повинна своєчасно виконувати і передавати замовнику звіти, дослідження і висновки.

Так, згідно ст. 10 Закону України «Про судову експертизу», судовими експертами можуть бути особи, які мають необхідні знання для надання висновку з досліджуваних питань.

До проведення судових експертиз, крім тих, що проводяться виключно державними спеціалізованими установами, можуть залучатися також судові експерти, які не є працівниками цих установ, за умови, що вони мають відповідну вищу освіту, освітньо-кваліфікаційний рівень не нижче спеціаліста, пройшли відповідну підготовку в державних спеціалізованих установах Міністерства юстиції України, атестовані та отримали кваліфікацію судового експерта з певної спеціальності у порядку, передбаченому цим Законом.

До фахівця у відповідній галузі знань, який проводить судову експертизу, застосовуються положення цього Закону щодо гарантій, прав, обов'язків, відповідальності судового експерта, крім відповідальності за відмову від проведення експертизи.

Відповідно до ст. 7 Закону України «Про судову експертизу» - судові експерти, які не є працівниками державних спеціалізованих установ та інші фахівці (експерти) з відповідних галузей знань, здійснюють судово-експертну

діяльність у кримінальному провадженні у порядку та на умовах, визначених цим Законом.

Крім того, судовий експерт відповідної установи готує та надає експертні висновки по кримінальних провадженнях. Експертом у кримінальному провадженні є особа, яка володіє науковими, технічними або іншими спеціальними знаннями, має право на проведення експертизи і якій доручено провести дослідження об'єктів, явищ і процесів, що містять відомості про обставини вчинення кримінального правопорушення, та дати висновок з питань, які виникають під час кримінального провадження і стосуються сфери її знань

Згідно розділу VI Положення про експертно-кваліфікаційні комісії та атестацію судових експертів», затвердженого Наказом Міністерства юстиції України №301/5 від 03.03.2015 - свідоцтво, видане працівнику науково-дослідної установи судових експертиз (далі - НДУСЕ), дійсне за наявності посвідчення співробітника відповідної НДУСЕ.

У разі звільнення працівника НДУСЕ, у свідоцтві робиться відмітка про його анулювання, і до структурного підрозділу Міністерства юстиції України, на який покладено експертне забезпечення правосуддя, направляється подання про внесення відповідної інформації до державного Реєстру атестованих судових експертів.

Пунктом 14 Розділу VI вказаного положення, однією з підстав анулювання свідоцтва є: «5) звільнення працівника з НДУСЕ».

Згідно положень наказу Міністерства юстиції України №301/5 від 03.03.2015 (а також в редакціях наказів №2083/5 від 09.12.2014 та №86/5 від 09.08.2005 чинних на момент вчинення злочину) свідоцтво експерта дає право працівнику науково-дослідної установи судових експертиз (до якої відноситься КНДІСЕ) на проведення судових експертиз та експертних досліджень за дорученням керівництва цієї установи.

Використання працівниками НДУСЕ свідоцтва для проведення судових експертиз чи експертних досліджень на інших підприємствах, в установах, організаціях або особисто поза межами установи забороняється, крім випадків, відрядження фахівців для участі у судовому засіданні чи слідчих діях або у складі комісії.

Таким чином, судовим експертом може бути особа, яка має відповідне свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта з певної спеціальності.

Так, у період з 07.10.2009 по 15.12.2011 Бугрова Н.К. відповідно до свідоцтва №1002 від 07.10.2009 із спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», виданого на підставі рішення експертно-кваліфікаційної комісії Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, здійснювала свою діяльність як судовий експерт державної спеціалізованої установи.

Наказом директора Київського науково – дослідного інституту судових експертиз №516 від 15.12.2011 Бугрову Н.К. звільнено з посади судового експерта та анульовано свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта, тобто остання перестала бути експертом державної спеціалізованої установи.

Разом з тим, Бугрова Н.К. достовірно знаючи, що не являється судовим експертом державної спеціалізованої установи, не має відповідного свідоцтва з спеціальності Товарознавство, а є експертом-оцінювачем ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист» та не має права на проведення судових експертиз з експертної спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», діючи з прямим умислом і корисливим мотивом щодо заволодіння чужим майном, усвідомлюючи протиправний характер своїх дій, вводячи в оману замовників таких експертиз, продовжувала виконувати судові експертизи за, що отримувала незаконну грошову винагороду.

Так, під час проведення досудового розслідування окремого кримінального провадження виникла необхідність у проведенні судово – товарознавчої експертизи, з метою встановлення вартості викраденого та пошкодженого майна потерпілого ТОВ БК «ПоділляТрансбуд», що мало місце 12.09.2012.

З цією метою, 15.03.2013 слідчим СВ Кам'янець-Подільського МВ УМВС в Хмельницькій області винесено постанову про призначення судово-товарознавчої експертизи, виконання якої доручено Бугровій Н.К., як судовому експерту товарознавцю, оскільки остання, з метою отримання грошової винагороди за вказані послуги, надала до органу досудового розслідування своє анульоване свідоцтво, тим самим ввівши в оману орган досудового розслідування та потерпілого ТОВ БК «ПоділляТрансбуд», яке зобов'язалося оплатити вартість проведення експертизи, що вона являється судовим експертом з спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання».

В подальшому, Бугрова Н.К. будучи експертом – оцінювачем ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист» та не маючи відповідного свідоцтва з спеціальності Товарознавство, у період часу з 15.03.2013 до 21.06.2013 перебуваючи в невстановленому досудовим розслідуванням місці, провела судово – товарознавчу експертизу, про що підготувала відповідний висновок №15 від 21.06.2013, за який згідно рахунку-фактури від 13.05.2013 №СФ-0000014 ТОВ БК «ПоділляТрансбуд» 31.07.2014 сплачено кошти в розмірі 5000 гривень, чим останнім заподіяно матеріальну шкоду на вказану суму.

Окрім того, **Бугрова Надія Костянтинівна** з метою отримання матеріальної вигоди, яка полягає в оплаті послуг судового експерта, шляхом обману органу досудового розслідування, підробила офіційний документ, а саме: висновок судово-товарознавчої експертизи в рамках окремого кримінального провадження у який внесла завідомо неправдиві відомості щодо наявності у неї свідоцтва на право проведення судових товарознавчих експертиз та видала його.

Так, у період з 07.10.2009 по 15.12.2011 Бугрова Н.К. відповідно до свідоцтва №1002 від 07.10.2009 із спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», виданого на підставі рішення експертно-кваліфікаційної комісії Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, здійснювала свою діяльність як судовий експерт.

В подальшому, наказом директора Київського науково – дослідного інституту судових експертиз №516 від 15.12.2011 Бугрову Н.К. звільнено з

посади судового експерта та їй анульовано свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта, тобто остання перестала бути експертом державної спеціалізованої установи.

Разом з тим, Бугрова Н.К. достовірно знаючи, що не являється судовим експертом державної спеціалізованої установи та не має права на проведення судових експертиз з експертної спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», оскільки з 15.12.2011 звільнена з КНДІСЕ на підставі наказу №516, діючи з прямим умислом, перебуваючи в невідновленому досудовим розслідуванням місці, у період часу з 15.03.2013 до 21.06.2013, склала офіційний документ - висновок судової експертизи №15 від 21.06.2013 про вартість викраденого та пошкодженого майна ТОВ БК «ПоділляТрансбуд», у який внесла завідомо неправдиві відомості щодо наявності у неї свідоцтва на право проведення судових товарознавчих експертиз, а саме: підтвердила свої повноваження, посилаючись на свідоцтво №1002 від 07.10.2009 із спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», яке на той час було анульоване.

Після внесення зазначених неправдивих відомостей, Бугрова Н.К. видала вказаний висновок судово-товарознавчої експертизи №15 від 21.06.2013 органу досудового розслідування – слідчому відділу Камянець-Подільського МВ УМВС України в Хмельницькій області, що знаходиться за адресою: вул. Шевченка, 27 в м. Камянець-Подільський Хмельницької області. Тобто, склавши висновок товарознавчої експертизи №15 від 21.06.2013, який посвідчує факт вартості об'єктів дослідження, що має юридичне значення для подальшого досудового розслідування, складений у визначеній законом формі, містить передбачені законом реквізити, Бугрова Н.К., підбила офіційний документ та видала його.

Продовжуючи свою злочинну діяльність, **Бугрова Надія Костянтинівна** з метою отримання матеріальної вигоди, яка полягає в оплаті послуг судового експерта, шляхом обману органу досудового розслідування, повторно підбила офіційний документ, а саме: висновок судово-товарознавчої експертизи в рамках окремого кримінального провадження у який внесла завідомо неправдиві відомості щодо наявності у неї свідоцтва на право проведення судових товарознавчих експертиз та видала його.

Так, у період з 07.10.2009 по 15.12.2011 Бугрова Н.К. відповідно до свідоцтва №1002 від 07.10.2009 із спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», виданого на підставі рішення експертно-кваліфікаційної комісії Київського науково-дослідного інституту судових експертиз, здійснювала свою діяльність як судовий експерт.

В подальшому, наказом директора Київського науково – дослідного інституту судових експертиз №516 від 15.12.2011 Бугрову Н.К. звільнено з посади судового експерта та їй анульовано свідоцтво про присвоєння кваліфікації судового експерта, тобто остання перестала бути експертом державної спеціалізованої установи.

Разом з тим, Бугрова Н.К. достовірно знаючи, що не являється судовим експертом державної спеціалізованої установи та не має права на проведення

судових експертиз з експертної спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», оскільки з 15.12.2011 звільнена з КНДІСЕ на підставі наказу №516, діючи з прямим умислом, перебуваючи в невідомому досудовим розслідуванням місці, у період часу з 31.07.2014 до 20.08.2014, повторно склала офіційний документ - висновок судової експертизи №41 від 20.08.2014 про вартість викраденого та пошкодженого майна ТОВ БК «ПоділляТрансбуд», у який внесла завідомо неправдиві відомості щодо наявності у неї свідоцтва на право проведення судових товарознавчих експертиз, а саме: підтвердила свої повноваження, посилаючись на свідоцтво №1002 від 07.10.2009 із спеціальності 12.1 Товарознавство «Оцінка машин, обладнання, сировини та товарів народного споживання», яке на той час було анульоване.

Після внесення зазначених неправдивих відомостей, Бугрова Н.К. видала вказаний висновок судово-товарознавчої експертизи №41 від 20.08.2014 органу досудового розслідування – слідчому відділу Камянець-Подільського МВ УМВС України в Хмельницькій області, що знаходиться за адресою: вул. Шевченка, 27 в м. Камянець-Подільський Хмельницької області, з метою отримати та розпорядитися грошовими коштами за надані послуги. Тобто, склавши висновок товарознавчої експертизи №41 від 20.08.2014, який посвідчує факт вартості об'єктів дослідження, що має юридичне значення для подальшого досудового розслідування, складений у визначеній законом формі та містить передбачені законом реквізити, Бугрова Н.К., повторно підновила офіційний документ та видала його

КВАЛІФІКАЦІЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ПРИЙНЯТЕ РІШЕННЯ:

22.06.2018 старшим слідчим в ОВС СУ ГУНП в Хмельницькій області Сівко В.Б. відомості про вказане кримінальне правопорушення внесені до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 364 КК України.

Досудове розслідування у кримінальному провадженні здійснює група слідчих ВРОТЗ СУ ГУНП в Хмельницькій області (старший групи майор поліції Сівко В.Б.)

20.12.2018, дії перекваліфіковано на ч. 1 ст.190 КК України.

20.12.2018, внесено окремі відомості до ЄРДР за за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 358 ч. 2 КК України.

20.12.2018 кримінальні провадження об'єднанні в одне.

ВІДОМОСТІ ПРО ПОТЕРПІЛИХ: потерпілий Мужило Володимир Петрович, директор ТОВ БК «ПоділляТрансбуд». **РЕЗУЛЬТАТИ ОГЛЯДУ**

МІСЦЯ ПОДІЇ ТА ВИЛУЧЕНІ СЛІДИ І РЕЧОВІ ДОКАЗИ: Огляд місця події не проводився.

РЕЗУЛЬТАТИ ЗАСТОСУВАННЯ СЛУЖБОВО-РОЗШУКОВОЇ СОБАКИ: Службовий собака не застосовувався.

МОЖЛИВІ МОТИВИ ВЧИНЕННЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ ТА ВИСУНУТІ ВЕРСІЇ:

1. Злочин вчинено з корисливих мотивів.

ВІДОМОСТІ ПРО ПІДОЗРЮВАНОГО ТА ЙОГО ЗАТРИМАННЯ ЧИ ОБРАННЯ ЗАПОБІЖНОГО ЗАХОДУ: Бугрова Надія Костянтинівна,

16.05.1955 р.н., уродженку м. Київ, фактично проживаючу: м. Київ, вул. Русанівська Набережна, 8, кв. 115, громадянку України, українку, раніше не судиму, працюючу директором ТОВ «Бюро судових експертиз «Надія» (на даний час підозру не оголошено).

ВІДОМОСТІ ПРО ВЖИТІ ЗАХОДИ З МЕТОЮ РОЗКРИТТЯ ЗЛОЧИНУ ТА ЇХ РЕЗУЛЬТАТИ.

В ході досудового розслідування у кримінальному провадженні проведено ряд слідчих (розшукових) дій, направлених на встановлення обставин вчиненого кримінального правопорушення.

Допитаний в якості свідка Кубов А.В., який повідомив, що призначення експертом Бугрової Н.К. було викликано необхідністю, оскільки на той час Хмельницьке НДЕКЦ не проводило такого виду експертиз. Після з'ясування того, що Бугрова Н.К. не має чинного свідоцтва, призначено додаткові експертизи, виконання яких доручено експертам КНДІСЕ.

Допитаний в якості свідка директор ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист» Папенко Р.С. показав, що з 08.02.2012 року він являється директором ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист». З 2004 року до кінця 2014 року, в товаристві на посаді експерта оцінювача працювала експерт Бугрова Н.К. і що нарікань на її роботу не було. Повноваження Бугрової Н.К. підтверджувалося кваліфікаційним посвідченням, свідоцтвами та сертифікатами, виданими МЮУ та Фондом державного майна України, та іншими установами, якими конкретно не пам'ятає. З приводу свідоцтва Бугрової Н.К. №1002 від 07.10.2009, яке є недійсним з 15.12.2011 на підставі звільнення останньої з КНДІСЕ та на які вона посилалася під час проведення товарознавчих експертиз, він не знав, що воно є не дійсним, жодних відомостей про анулювання кваліфікації експерта Бугрової Н.К. не приймалося.

Допитаний потерпілий Мужило В.П.: повідомив, що дійсно за проведення експертизи Бугровою Н.К., оплату здійснювало товариство, шляхом переказу грошових коштів в сумі 5000 гривень на рахунок ТОВ «Центр правової допомоги Правозахист».

Підготовлено клопотання, отримано ухвалу суду та проведено тимчасовий доступ до матеріалів окремого кримінального провадження, згідно якого вилучено оригінали 2 висновків експертиз виконаних Бугровою Н.К. (№ 15 від 21.06.2013 та висновок експерта №41 від 20.08.2014) та 2 висновків експертиз, виконаних експертами КНДІСЕ.

Підготовлено клопотання, отримано ухвалу суду та проведено тимчасовий доступ до документів ТОВ «Центр правової допомоги «Правозахист», згідно якого вилучено завірені копії таких документів: наказ про призначення та звільнення Бугрової Н.К., її заяви про влаштування на роботу та звільнення, статуту товариства, копію свідоцтва №1002 тощо.

Підготовлено запит та отримано відповідь з МЮУ, згідно якої, на період виконання експертиз (2013-2014 роки), Бугрова Н.К. не мала діючого свідоцтва судового експерта.

Підготовлено запит та отримано відповідь з КНДІСЕ, згідно якої, зазначені висновки експертиз Бугрової Н.К. виконані не уповноваженою особою.

Підготовлено запит та отримано відповідь з Фонду Державного майна

України, згідно якої, за період часу з 2011 до кінця 2014 року, в Єдиній базі звітів про оцінку майна, відсутні висновки та оцінки Бугрової Н.К.

- **Отримано ухвали судді апеляційного суду на проведення НСРД** відносно Бугрової Н.К., інформації не здобуто.

- **Оглянуто** речі та документи, вилучені під час обшуків.

ЕКСПЕРТИЗИ:

1. призначено 6 (шість) судових комп'ютерно технічних експертиз (по носіях інформації (жорсткі диски, ноутбук, мобільні телефони). Долучено усі 6 висновків, згідно яких, на носіях інформації, виявлено файли (також приховані та видалені), які містять словосполучення «товарознавча експертиза Бугрова Н.К.», «рецензія заперечення», «свідоцтво 1002». Дані файли відкопійовано на DVD-диски та опрацьовані.

- **Проведено обшуки** за такими адресами: 1. м. Київ, вул. Остапа Вишні, 3, кв. 8; 2. м. Київ, вул. Січових стрільців, 1-5, оф.706; 3. м. Київ, Русанівська набережна, 8, кв. 115; 4. м. Київ, вул. Остапа Вишні, 7, кв. 26, в ході ході яких вилучено 25 кваліфікаційних документів експерта Бугрової Н.К., серед яких і недійсне свідоцтво МЮУ №1002 (недійсне з 15.12.2011), документи, що містять інформацію про рецензування висновків експертиз Бугрової Н.К.

Згідно рішення слідчого судді, на усі вилучені документи Бугрової Н.К. накладено арешт, а грошові кошти зобов'язано повернути володільцю. Зазначене рішення суду виконано в повному обсязі 30.11.2018, про що свідчить розписка Бугрової Н.К.

Оглянуто речі та документи, вилучені під час обшуків.

Підготовлено клопотання, отримано ухвалу суду та проведено тимчасовий доступ до документів ПАТ «Укрсоцбанк», згідно якого вилучено інформацію про рух коштів по рахунку, згідно якого встановлено потерпілого та факт отримання коштів Бугровою Н.К.

В ході подальшого досудового розслідування, на підставі результатів проведених слідчих дій, встановлено причетність експерта Бугрової Н.К. до вчинення злочину, передбаченого ст. 358 ч. 2 КК України – підrobка офіційних документів (висновку експерта), які в подальшому були надані державній установі Хмельницької області та передбаченого ст. 190 ч. 1 КК України – заволодіння чужим майном (грошовими коштами в розмірі 5000 гривень, отриманими за виконання експертизи, які в подальшому були сплачені ТОВ «БК ПоділляТрансбуд») шляхом обману (шахрайство).

20.12.2018, злочинні дії перекваліфіковано з ч. 2 ст. 364 КК України на ч. 1 ст.190 КК України.

20.12.2018, внесено окремо відомості до ЄРДР за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст. 358 ч. 2 КК України.

21.12.2018 кримінальні провадження об'єднанні в одне.

22.12.2018, Бугровій Н.К. оголошено підозру за ст. 190 ч. 1 та ст. 358 ч. 2 КК України.

19.03.2019, Бугровій Н.К. оголошено про нову підозру за ст. 190 ч. 1 та ст. 358 ч. 3 КК України.

Досудове розслідування закінчено **23.03.2019** та обвинувальний акт і реєстр матеріалів спрямовано до суду.

